

m i Dybden. Nu var man ganske paa det rene med, at Kanalen vilde udvide sig yderligere, dersom man ikke sikrede sig derimod ved Indbygningsværker. Hvis man da havde fulgt den Kommission, der i Efteraaret 1911 blev nedsat, havde man sikkert ikke staaet overfor de vanskelige Forhold, som vi nu staaer overfor, og saa havde Staten sparet betydelige Beløb.

Den Kommission, der blev nedsat af Vandbygningsdirektøren i Efteraaret 1911, havde til Opgave at stille Forslag om, hvorledes man bedst kunde sikre Hvide Sande-Kanalen. Den bestod af 5 Ingeniører under Vandbygningsvæsenet, og den sagde, at hvis man vilde sikre Hvide Sande-Kanalen, kunde det kun ske ved at bygge to Sæt Moler midt i Løbet samt et Sæt Moler ud mod Vesterhavet og et Sæt Moler ind mod den aabne Fjord, altsaa i alt 8 Moler, og den hævdede bestemt, at hvis det overhovedet skulde lykkes at bygge Sikringsværker, der kunde holde, maatte man lukke Kanalen, saa at Værkerne kunde bygges i tørlagt Grube, noget, man slet ikke tager Hensyn til nu, naar man foreslaar at fortsætte med at retablere de Værker, som delvis er brudte ned. Man fulgte ikke Kommissionens Forslag, vel sagtens fordi man veg tilbage for at ofre de store Beløb, der var Tale om, idet Kommissionen anslog Udgifterne til i alt $3\frac{1}{2}$ Mill. Kr. Der blev saa nedsat en ny Kommission, en endnu mere sagkyndig Kommission, en Kommission, om hvilken man sagde, at den repræsenterede den højeste Sagkundskab her i Landet paa Vandbygningsvæsenets Omraade, og da navnlig paa dette specielle Omraade. Denne Kommission kom meget hurtigt til et helt andet Resultat end det, Ingeniørkommissionen var kommet til. Jeg mener at kunne sige, at alle senere Ulykker ved Hvide Sande stammer derfra, at man fulgte denne Kommission og ikke tog Hensyn til Ingeniørkommissionens Betænkning. Den efter Ingeniørkommissionen nedsatte i højere Grad sagkyndige Kommission fik Ingeniørkommissionens Arbejde tilstillet og afgav, som sagt, kort efter en Betænkning, som gik ud paa, at man skulde gøre lige det stik modsatte af, hvad Ingeniørkommissionen havde foreslaaet. Man skulde nøjes med eet Sæt Indbygninger i Stedet for at bygge de 8 Moler, og der var slet ikke Tale om, at man skulde lukke Kanalen, medens Bygningen stod paa. Man gav sig i Lag med at udlægge et Bundsikringslag, og paa dette løse Grundlag gik man saa til at

bygge faste, stive Moler. En fremragende Ingeniør af Vandbygningsvæsenet har kategorisk erklæret, at Opgaven var haabløs, det kunde overhovedet ikke lade sig gøre at bygge faste, stive Moler paa et løst, vigende Grundlag.

Forslaget kom for her i Rigsdagen og blev ogsaa endeligt vedtaget. Men Lovforslagets Gang overbeviser mig om, at man ikke bør gaa til nye Forsøg, selv om det bliver sagt, at man kan vente, at hvis disse Forsøg nu glipper, skal Forsøgene høre op, saa skal man til at tage fat paa en anden Maade. Derfor har vi heller ikke kunnet slutte os til Regeringens Forslag, fordi det aabner Mulighed for nye Forsøg, som man ikke ved, hvor kan føre hen. Kommissionens Betænkning gik ud paa, at man omtrent naaede det samme Resultat, enten man byggede Molerne saaledes, at der blev Løb mellem Molehovederne, eller man skred til en Lukning af Kanalen; thi hvad enten man vilde lukke Hvide Sande-Kanalen eller ikke, var det nødvendigt at bygge Molerne, og vilde man endelig, efter at have indvundet de fornødne Erfaringer, lukke, behøvede man kun at anvende 75,000 Kr. dertil. Der blev argumenteret meget stærkt hermed under Forhandlingerne i Folketinget. Et Medlem af det daværende Flertal her i Tinget følte sig imidlertid ikke overbevist af de Løfter, der blev givet. Det daværende Medlem for Nykøbing, Falster, spurgte udtrykkelig den daværende Minister for offentlige Arbejder, om han maatte forstaa hans Udtalelser saaledes, at dersom Forsøget med at bygge Molerne ved Hvide Sande glippede, havde man til Hensigt at lukke Kanalen, og Ministeren svarede Ja dertil. Folketingsmanden spurgte en Gang til og fik det yderligere bekræftet. Resultatet blev imidlertid, da Sagen kom til anden Behandling, at Forslaget blev nedstemt, medens det blev vedtaget at lukke. Forslaget herom blev vedtaget, saa vidt jeg erindrer, med 52 Stemmer, medens 51 Stemmer blev afgivet for Regeringens Forslag om at bygge Molerne.

Et tilsvarende Resultat tilvejebragtes ved tredje Behandling — kun med den Forskel, at Flertallets Medlemmer undlod at stemme og erklærede, at de vilde overlade det fulde Ansvar for, hvad der videre skete i Sagen, til de Medlemmer, der havde stemt for at lukke Hvide Sande-Kanalen. I Landstinget anbefalede Ministeren for offentlige Arbejder Tinget at forkaste det af Folketinget vedtagne Lovforslag og acceptere Regeringsforslaget, og